Vijfde Jaargang, Nummer 7 Verschijnt elke veertien dagen 1 April 1933

LABORISTA ESPERANTISTO
ARBEIDER ESPERANTIST

ORGAAN VAN DE FEDERATIE VAN ARBEIDERS-ESPERANTISTEN IN HET GEBIED VAN DE NEDERLANDSE TAAL

Redaksie: Middenweg 226, Amsterdam-O. Adm. Valentijnkade 2, Amsterdam-O. Postgiro No. 144698. Gem. Giro A'dam F 930
Sekretariaat van de Fed. van Arbeiders-Esperantisten: Mercatorstraat 133, Amsterdam-W. In België: Tweemontstr.124, Deurne-Antwerpen

Abonnementsprijs f 1.25 per jaar. Voor leden gratis. Prijs losse nummers f 0.05 per eksemplaar. Oplaag 3000 eksemplaren.

TAGORDO POR LA 18^A KONGRESO

de la Federacio de Laboristaj Esperantistoj (en la regiono de la nederlanda lingvo) okazonta la 16an kaj 17an de Aprilo 1933, en „De Brakke Grond", Nes 53, Amsterdam-C.

Dimanĉon, la 16an de Aprilo.
Malfermo je 11.30.

1. Malfermo kaj Salutoj. (Kanto: Internacio.)
2. Raporto Sekretario (LE no. 3).
3. „ Kasisto (LE no. 5).
4. „ Libro-Servo (LE no. 5).
5. Parolado de k-do Faulhaber: „En la federacia kuirejo".
6. Paŭzo.
7. Proponoj kaj amendoj: 1 ĝis 5 (fermo proks. je la 16a horo).

Lundon, la 17an de Aprilo.
Malfermo je la 11a (daŭrigo).

8. Malfermo. (Kanto: Fratoj al Sun'.)
9. Proponoj kaj amendoj: 6 ĝis 27.
10. Paŭzo.
11. Parolado de k-do Krijt: „Kio en la nuna minaca tempo endanĝerigas nian Federacion kaj la tasko de la federacio-estraro en proksima tempo."
2. Budĝeto.
13. Elekto Estraro (kandidatigita estas la nuna estraro).
14. Elekto kongresloko por 1934.
15. Libera diskutado.
16. Fermo kaj kanto: Internacio.

PROPONOJ KAJ AMENDOJ

SENNACIULO — L. E.

1. De la Federacio-estraro.

De post la 1a de Julio ricevu ĉiuj sekciaj kaj ĝeneralaj membroj senpage la monatan gazeton *Sennaciulo*.
Laborista Esperantisto sekve aperu de tiu dato monate, por ĉiuj membroj.

KLARIGO:
Per la havigo de la internacia gazeto „Sennaciulo" niaj membroj havos internacian kontakton kaj estos per esperanto pli bone informataj. La intereso por SAT kaj la internacia movado kreskos. Post akcepto de nia propono la kotizo por SAT malaltiĝas tiel, ke ĉiuj federacianoj esperantistaj nur bezonas pagi jaran kotizon de f 1.50 por la aktiva membreco, aŭ f 4.— en kiu lasta sumo estas kalkulata abono je Sennacieca Revuo.
Donante al niaj membroj esperantlingvan internacian gazeton, ni havigas esperantan legaĵon, kian ni ne povas liveri en L. E. Tiel niaj membroj laŭvice ricevos holandan kaj esperantan gazetojn. Vidu L E no. 5, paĝo 38.

AMENDOJ.

Amsterdam I.

a. La eventuala monata gazeto „Laborista Esperantisto" aperu pli ampleksa, eventuale sur malpli bonkvalita papero.

Arnhem.

b. „Laborista Esperantisto" aperu duonmonate laŭvice 4 paĝa sen kaj 4 paĝa kun „Sennaciulo."

KLARIGO:
Tiel al ni ne mankas regula kaj ne-tro-grandpaŭza apero de L E.

c. Tiu ĉi arânĝo kiel provo daŭru 1 jaron, kaj la decido pri la plidaŭrigo de la aranĝo okazu en 1934.

KLARIGO:
Tiu ĉi kongreso ne ligu sin por nedefinitiva tempo al tia grava decido kaj al SAT, al kiu ni jam per la konvencio ligis nin sufiĉe. Post akcepto de la amendo ni estas certaj pri tio, ke la definitiva decido estos farata en la sekvonta kongreso.

Haarlem.

d. Observante la daŭran pligrandiĝon de nia Federacio; sciante, ke jam nun ofte diversaj grupsciigoj ne estis aperigitaj pro spacmanko en LE; opiniante, ke Sennaciulo, kiel gazeto de individua organizo, ne povos anstataŭi la sciigilon de niaj internaj grupsciigoj; eĉ dezirante — por la daŭre bona funkciado de la Federacio, distriktoj kaj grupoj - ke L E trifoje monate estu aperigota, esprimas ke L E minimume dufoje en monato devas aperi.
Krom la dufoja apero de L E nia grupo volonte ricevos Sennaciulon.

Utrecht.

e. Anstataŭi monatan kaj monate per kvarsemajnan kaj kvarsemajne.

MEMBRECO.

2. De la Fed.-estraro.

La membreco finiĝu nur ĉe la fino de ĉiu kvaronjaro.

KLARIGO:
Nun la membroj povas laŭvole eksiĝi. Tio ne estas administrebla kaj okazigas troigon de la laboroj. Ni bezonas konstantecon. Ĉe la aliaj organizoj la membreco validas tutan jaron. Por eviti la ĉiamajn ŝanĝojn en la adresaro necesas la propono.
Restas eble ĉiutempe aliĝi, sed la eksiĝoj nur estas akceptataj ĉe la fino de Marto, Junio, Septembro kaj Decembro. Pri tio ĉiuj membroj estu ĉe la aliĝo informataj. Ĉe akcepto ni kompletigu tiel art. 8 b de la Regularo.

AMENDO.

Dordrecht.

a. „La membreco finiĝu nur ĉe la fino de ĉiu kvaronjaro" estu legata „La membreco finiĝu nur ĉe la fino de ĉiu kvaronjaro. La sekcioj pagos kotizon por ĉiu membro ĝis la fino de la kvaronjaro, sed ekpagos por la membroj, kiuj aniĝis dum la kvaronjaro, ĉe la komenco de la sekvonta kvaronjaro".

KLARIGO:
La eksiĝantaj membroj pagos la kotizon certe ne ĝis la fino de la kvaronjaro. La praktiko en aliaj unuiĝoj pruvis tion. Tial la sekcioj ekpagu por la novaj aniĝintoj ĉe la komenco de la sekvonta kvaronjaro. Tiel la sekcioj havos kiel eble plej malmultan malutilon.

3. De sekcio Den Haag III (Schev.).

La kongreso decidu, ke ĉiu sekcio, tri monatojn post la komenco de la kurso, aligu siajn kursanojn al la sekcio, do konsekvence al la Federacio.

STATUTO-REGULARO.

4. De la Fed.-estraro.

La posedo de la Fed. Statuto-Regularo, surhavanta la nomon de la membro estu deviga kaj ĝi devas esti aĉetata de ĉiuj nunaj anoj kaj novaliĝontoj.

ŜANĜOJ EN LA REGULARO.

5. De la Fed.-estraro.

Ni konformiĝu la nove presigotan Regularon al la Statuto laŭ la decidoj de la pasintjara kongreso, la Regularo-komitato kaj de la Federacio-Konsilantaro, aldonante;

a. paragrafojn pri la Provincaj Distriktoj kaj la Federacio-konsilantaro.

KLARIGO:
Ne necesas tion ĉi tie priskribi ĉar tio jam estas al ĉiuj konata el diversaj raportoj kaj informoj en L. E. kaj en Interkontaktilo.

b. ni aldonu, ke eksigitoj povas intertempe apelacii al la Fed.-konsilantaro kiu cetere havos la rajton akcepti ĉiajn aliajn apelaciojn.

c. kiel redaktoro de L.E. funkciu unu el la estraranoj.

d. Art. 10 de la Regularo. Ni aldonu en la 2a alineo la vortojn „of afscheiding" tiel ke ĝi tekstu „Ontbinding of afscheiding van een afdeling kan slechts plaats hebben na overleg met het Federatiebestuur".

KLARIGO:
Car en la praktiko montriĝis, ke eksiĝintaj sekcioj ne komprenas tiun moralan devon, ni per ĉi aldono povas pli bone influi tiajn sekciojn kaj se eble ebligi, ke ni trovas kontentigan solvon en okazoj, kiuj malfavoras daŭrigon de la interrilatoj.

KOTIZO.

6. De la Fed.-estraro.

La kotizoj restu la samaj, tamen en okazo de akcepto de la propono pri „Sennaciulo", la kotizo por simp. membroj estu jare f 1.25 kaj la abonprezo de L.E. f 1.—, ĉar ili nur ricevos L.E.

AMENDO.

Arnhem.

a. „La kotizoj restu"....ktp. — kaj la abonprezo de L E f 0.50 ĉar ili nur ricevos L E 12 foje en unu jaro, anstataŭ 26 foje.

KLARIGO:
La ponumera prezo estas 5 cendoj; la abonprezo devas esti plimalalta laŭkutime. Abonprezo je f 0.50 do pleje alproksimiĝas la justecon.

7. De sekcio West-Graftdijk.

Kiam en unu familio estas pli ol unu membro, ili pagu jenajn kotizojn; f 2.10 por unu, kaj f 1.— por ĉiu alia membro el tiu familio. Tiuokaze ili kune ricevas 1 Lab. Esp.'n.

LABORISTA ESPERANTISTO.

8. De sekcio Gent.

a. Unu paĝo de la Laborista Esperantisto estu dediĉata por esperantlingvaj artikoloj, rakontoj, poeziaĵoj k.t.p.

b. En la Laborista Esperantisto aperu en nederlanda lingvo pli da artikoletoj kaj novaĵoj pri la ĝenerala internacia esperanta movado.

c. En la Laborista Esperantisto aperu traduktaskoj, premiataj per esperantolibroj.

De sekcio Zaandam.

d. En „Ons Taalblad" aperu kiel variaĵo kelkfoje malgranda humora anekdoto esperantlingva.

ORDOPROPONO.

9. De sekcio Heerlen.

La kongreso decidu forigi de la tagordo ĉiujn proponojn de la t. n. NUK, kiujn tiu komitato pere de la grupoj klopodas meti sur la tagordon de la kongreso, kaj kiuj proponoj celas nuligi la en la pasintjara kongreso akceptitajn decidojn.

La NUK proponoj estas jenaj:

1e. Nuligado de la Apeldorna rezolucio;
2e. Reakceptado kiel membroj de la, sekve de tiu ĉi rezolucio, eksigitaj membroj;
3e. Aliĝi al IPE.

KLARIGO:
La sekcioj ricevis diversajn skribaĵojn de NUK en kiuj ĝi instigas subteni la detruan laboron de la opoziciuloj. Sendube kelkaj grupoj faras tion, kaj metas la nomitajn proponojn sur la tagordon. Car ripetado de la samaj diskutoj, kiaj en la pasinta kongreso, sendube kostos valoran tempon, estus pli dezirinde uzi tiun tempon por pli fruktdonaj aferoj.

AMENDO.

Amsterdam III.

a. La kongreso ne aprobu la proponon, sed anstataŭu ĝin per la jena; „La kongreso decidu forigi de la tagordo ĉiujn proponojn, kiuj celas nuligi la en la pasintjara kongreso akceptitan rezolucion."

KLARIGO:
Car NUK ni en la Federacio ne konas, ni ankaŭ ne povas aprobi la Heerlenan proponon, kiu temas pri t.n. „NUK-proponoj".

Utrecht.

b. La kongreso decidu permesi al la sekcioj Delft, Haarlem, Hillegom kaj Zaandam paroli dum horo pri la Apeldorna rezolucio kaj pri aliĝo al iu internacio por klarigi eventuale „novajn" vidpunktojn. La estraro respondu en mallonga parolado. Poste ni voĉdonu.

APELDORNA REZOLUCIO.

10. De sekcio Delft.

a. La Delfta sekcio proponas ke la afero Orchudes jam en la komenco de la kongreso estu priparolata en la ĉeesto de ĉiuj reprezentantoj.

b. reprenon de la Apeldorna rezolucio rilate liberecon de membreco kaj nuligon de la eksigo de kam. Orchudes kaj aliaj.

11. De sekcio Haarlem.

a. Por la vera Federaciunueco kaj por la vera bono de la Federacianaro la Amsterdama kongreso de la „FLE" reprenu la „Apeldoran rezolucion."

b. Ĉiuj, pro la enhavo de la Apeldorna rezolucio, eksigitoj, rajtu denove aniĝi al la Federacio de Lab. Esp., por aniĝi ĉiuj ĉi devas agnoski la Federaciajn regularon kaj statuton kaj agi laŭ ĝia enhavo.

12. De sekcio Hillegom.

Propono 1a. La kongreso reprenu (nuligu) la rezolucion de Apeldoorn.
Propono 2a. La kongreso nuligu ĉiujn eksigojn, kiuj estas faritaj laŭ tiu rezolucio.

* **INTERNACIO.**

13. De sekcio Haarlem.

Kiel landa organizo kaj propagandilo de internacia lingvo en la laboristaro, la Federacio de Lab. Esp. aliĝu al iu ajn Internacia Esperantista Organizo, kies regularo plej parte akordas kun tiu de la Federacio.

AMENDO.

Haarlem.

Ni aldonas; kaj kiu akceptas la starpunkton de la klasbatalo, sed estas neŭtrala rilate al la diversaj tendencoj de ĉi batalo en la laboricta movado.

14. De sekcio Hillegom.

La kongreso decidu ke la Federacio aliĝu al Internacio, kies statutoj ne kontraŭas tiujn de la Federacio.

15. De sekcio Zaandam.

Ĉiuj anoj de la Federacio havas la rajton aliĝi ĉiajn Internaciojn Esperantajn.

AMENDOJ.

Amsterdam III.

a. Aldoni: se tiuj ĉi agnoskas la federaciajn statuton kaj regularon, agas laŭ ĝia enhavo, kaj kondutis en la Federacio kiel bonaj kamaradoj.

KLARIGO:
Ĉar estas nepre necese, precipe nuntempe dum la granda faŝisma atako kontraŭ la laborista movado, ke la unueco inter la socialistoj ĉiutendencaj estu kiel eble plej firma en nia Esperanto-movado, ni deziras en la vera intereso de la laboristoj, ke nia Federacio estu tolerema rilate al ĝekamaradoj Esperantistaj, kiuj pro ia ajn kaŭzo ne volas aniĝi al SAT.

Hillegom.

b. Aldoni la vorton „laboristajn" al: „ĉiajn Internaciojn Esperantajn."

*) **ATENTIGO.**

Ni ne aldonis al la proponoj de la sekcioj Haarlem kal Hillegom la klarigojn pro jenaj motivoj: ili estas tro amplekssaj kaj fakte la enhavo jam estas konigita de ekster nia Federacio staranta instanco, per cirkuleroj ktp senditaj al ĉiuj niaj sekcioj kaj ĝeneralaj membroj.

RADIO-KURSO.

16. De sekcio Delft.

La estraro fariĝu membro aŭ subtenanto de la VARA por plifortigi nian peton.

17. De sekcio Rotterdam III.

La kongreso invitas la estraron fari la necesajn paŝojn por presigi listojn per kiuj ĉiu Federaciano povas kolekti subskribojn de VARA-anoj tutlandaj kiuj per siaj subskriboj subtenas nian Federacion en ĝia klopodo ricevi ĉiusemajnan tempon antaŭ la mikrofono por paroli pri aŭ propagandi por Esperanto inter la aŭskultantaro.

KLARIGO:
El la sciigoj de nia estraro pri la malsukceso de siaj klopodoj por okazigi Esperantan kurson antaŭ la VARA-mikrofono dum la lasta vintro ni povis konstati, ke tiu ĉi asocio ankoraŭ ne estas konvinkita pri la granda valoro de nia lingvo por la laboristaro.

Antaŭ kelka tempo la Roterdamanoj kolektis subskribojn de legantoj de la laborista gazeto „Voorwaarts" kun la celo akiri la permeson por ĉiu-semajne enpresiĝi artikolojn pri Esperanto.
Ni instigas la estraron fari la samon tutlandskale rilate al la VARA por ke ni kiel eble plej baldaŭ havu la eblon propagandi Esperanton pere de la radio.

AMENDOJ.

Amsterdam XI.

a. La federacio organizu tutlandan petskribon por enkonduki Esperanton en la laborista gazetaro, precipe en la „Arbeiderspers" por ke ni akiru ĉiusemajnan lokon en ĝi por komunikaĵoj, progresoj, okazantaĵoj ktp pri Esperanto.

b. La federacio sendu peton al ĉiaj direktoj de la laborist-gazetaro por stariĝi semajnan esperanto-rubrikon

KLARIGO:
Ni ne nur celas la taggazetojn de la Arbeiderspers kaj Tribune sed ankaŭ semajngazetojn kiel „De Fakkel". „De Strijd" (NVV) „De Arbeid" (NAS) ktp, ĉar en nia Fed. estas ĉiaj tendencoj de la laborist-movado.

18. De sekcio Zaandam.
La Federacio-estaro klopodu ree per la plej grandaj fortoj ke en la venonta kursperiodo la laborista radio-unuiĝo aranĝos specialan radio-esperantan kurson.

KALENDARO.

19. De sekcio Amsterdam VI.
La Federacio konsideru le eblecon eldoni jare poŝagendon.

20. De sekcio IJmuiden.
La Federacio eldonu Esp. kalendaron, kun la ĉefa celo „Propagando por Esperanto".

21. De sekcio Groningen.
La Federacio eldonu kalendaron.

22. De sekcio Rotterdam I.
La Federacia estraro klopodu eldoni Esperantan kalendaron.

DIVERSAJ PROPONOJ.

23. De sekcio Haarlem.
Ni ŝanĝu la nomon „Federacio", ĉar post la akirita leĝa aprobo, ĝi ne plu rajtas nomiĝi „Federacio", sed ekzemple: „Laborista Esperantista Asocio".

24. De sekcio Rotterdam I.
La Federacia estraro klopodu, apud la nuna gramatika lernolibro, eldoni ankaŭ lernlibron laŭ rekta metodo.

25. La Federacia estraro klopodu denove aranĝi gazetarservon.

26. De sekcio Zaandam.
La Federacio-estraro daŭrigu la eldonadon de broŝuroj sed la prezoj devas varii de 10 ĝis 15 cendoj.

AMENDOJ.

Amsterdam XI.

a. La federacio daŭrigu la eldonadon de broŝuroj, sed la prezo estu ne pli alta ol po 5 (kvin) cendoj.

Utrecht.

b. La prezo de la broŝuroj ne estu pli alta ol po 10 cendoj.

ELEKTO ESTRARO.

Amsterdam V.

27. La kongreso, esprimante sian fidon en la nuna estraro de la federacio, decidu reelekti tiun ĉi estraron.

Aantal stemmen.

In het kongres brengen de afgevaardigden evenveel stemmen uit als hun afdelingen leden tellen, en waarvoor de kontributie voldaan moest zijn op 16 Maart j.l. Hieronder volgen de ledenaantallen. Tussen haakjes — ter vergelijking van de groei of achteruitgang — de aantallen van verleden jaar.

Algemene leden, in het kongres aanwezig, hebben elk één stem.

Eventuele onjuistheden gelieve men dadelik mede te delen.

Amsterdam I	67 (42)	Den Haag I	32 (38)
„ II	55 (67)	„ „ II	38 (25)
„ III	38 (32)	Schev. „ III	67 (59)
„ IV	26 (—)	Den Haag IV	48 (—)
„ V	81 (58)	Haarlem ..	50 (48)
„ VI	21 (12)	Heerlen	51 (28)
„ VII	37 (33)	Hillegom ..	17 (9)
„ VIII	20 (48)	Hilversum ..	17 (14)
„ IX	23 (10)	Hoek v. H.	14 (12)
„ X	37 (19)	Hoorn	17 (9)
„ XI	29 (—)	Kerkrade ..	7 (—)
„ XIII	40 (29)	Koog a.d. Z.	11 (—)
„ XIV	22 (19)	Leeuwarden	54 (48)
„ XV	23 (12)	Leiden	27 (—)
Aalsmeer ..	11 (—)	Maastricht ..	17 (8)
Alblasserdam	11 (—)	Ostende ..	20 (—)
Antwerpen .	32 (16)	Rotterdam I	37 (29)
Apeldoorn ..	43 (34)	„ II	77 (55)
Arnhem ..	34 (43)	„ III	42 (20)
Beverwijk ..	21 (18)	„ IV	11 (7)
Brussel	13 (6)	„ V	17 (—)
Bussum	11 (—)	Schiedam ..	29 (24)
Coevorden ..	5 (—)	Stadskanaal .	16 (10)
Delft	26 (12)	Texel	10 (10)
Deurne	20 (—)	Utrecht	61 (46)
Dordrecht ..	41 (—)	Vlissingen ..	33 (—)
Eindhoven .	12 (14)	W. Graftdijk	26 (13)
Enkhuizen .	8 (8)	Wieringen ..	7 (7)
Enschede ..	11 (13)	Wormerveer	31 (23)
Gent	20 (19)	IJmuiden ..	12 (6)
Gorkum	21 (16)	Zaandam ..	52 (47)
Gouda	14 (—)	Zutphen	14 (9)
Groningen ..	24 (21)	Zwolle	34 (32)

Hieruit blijkt dus, dat de Fed. 66 afdelingen telt met 1892 leden (waarbij dan nog komen ongev. 300 alg. en simp. leden, zodat we nu ongev. 2200 leden tellen).

Bij het kongres in 1932 hadden we 51 afdelingen met 1263 leden en in 1931 38 afdelingen met 789 leden!

FAKKUNSIDOJ DUM LA KONGRESO.

Oni povas okaziĝi ekster la kongreso-horoj apartajn frakciajn kunsidojn. Oni turnu sin al la Fed.sekretario.

MEDEDELINGEN VAN HET KONGRESKOMITEE. (No. 3.)

Sekr. Graaf Florisstraat 13 III, A'dam (O.).

DRINGENDE OPROEP TOT HUISVESTING.
Nogmaals richten wij ons tot de Amsterdamse kameraden. Tot nu toe meldden zich slechts enkelen dat zij plaats hebben voor een kdo(ino). De aanvragen om te overnachten stromen gestadig binnen, doch wij moeten al deze mensen teleurstellen. Kameraden dat mag niet gebeuren; daarom, beraadt niet langer doch stuurt onverwijld de nodige gegevens opdat wij onze Amsterdamse beweging niet beschaamd hoeven te doen staan tegenover de bezoekende afdelingen. Toont dat het met uw solidariteit ernst is.

Aan alle afdelingen buiten Amsterdam.
Er bestaat zeer grote kans dat we bijna alle gasten zullen moeten teleurstellen omtrent het huisvesten bij Amsterdamse kameraden, daar deze laatsten nog hoegenaamd niets mededeelden aan het komitee.
Wij zullen ons best doen, om velen in massalogies onder te brengen hetgeen niet al te grote kosten met zich mede brengt. Wij hebben het oog op ATVA, hetwelk ook zeer velen tijdens het SAT-kongres 1931 herbergde. Zij, die zich daaraan liever onttrekken, zullen we gaarne terzijde staan met het zoeken van goedkope slaapgelegenheid. We hopen dat onze Amsterdamse makkers ons niet in de steek zullen laten zodat we tot bovengenoemde maatregelen niet behoeven over te gaan. Zendt alsnog betreffende inlichtingen aan ons sekretariaat. (Zie L E No. 5 van 4 Maart).

Malmultekoste al Stokholm!

Post publikigo de mia antaŭa artikoleto pri la vojaĝebloj al Stokholmo, mi ricevis sciigon de kdo C. J. Veenendaal, ke vojaĝo al Stokholmo per aŭtobuso, boato plus vagonaro estas ebla. La kostoj inkluzive loĝado en tendo, (ĉe malbona vetero en junular-gastejoj) manĝoĵo, vojaĝo ktp estos f 60.—. Tiu-ĉi sumo estas pagebla en 6 monataj partopagoj je f 10.—. La unua partopago okazu meze de aprilo sur la poŝtĉeka konto No. 209354 de kdo C. J. Veenendaal, West-Graftdijk.
La plano estas jena: Forveturo el West-Graftdijk dimanĉon 30 Julio. Per aŭtobuso al Frederikshaven (1000 K.M.) Alveno 2 Aŭgusto. Forveturo el Frederikshaven 3 Aŭg. (eble 2 Aŭg.) per boato al Gothenborg. Daŭro 5 horojn. Forveturo al Stokholmo 6 Aŭg. per vagonaro. Restos 3 tagoj por admiri la vidindaĵojn. La revojaĝo okazos laŭ la sama maniero. Forveturo el Stokholmo: 10 Aŭg. Alveno en West-Graftdijk: 14 Aŭg. La vojaĝo do daŭros 16 tagojn. Simpla pasporto sufiĉas: vizo ne necesas.

INTERFRATIĜ-VESPERO OP 16 APRIL OM 20 UUR.

De avond van de 1ste kongresdag belooft een sukses te worden. Het programma vermeldt de film „Niemandsland". Muzikale medewerking verleent het lekenorkest „Het Signaal". Kdo Krijt deklameert en houdt na de film een propaganda-rede.
Entree-prijs 10 sent bel. en progr. inbegrepen. Stuur postwissel of stort op gem.-giro A'dam V-3104, ten name van kdo Verheugd, Graanstraat 26, A'dam-Oost, daarbij vermeldend voor Interfratiĝvespero. Bestellingen aan kdo M. Auerhaan, Graaf Florisstraat 13, A'dam-Oost.
Let wel dat deze kaarten niet geldig zijn voor het kongres doch alléén voor de interfratiĝ-vespero, georganiseerd door het distrikt Amsterdam.

M. A., sekr.

WERELDORGANISATIE OF INTERNATIONALE?

Meer en meer komt de vraag naar voren: wereldorganisatie of internationale, met betrekking tot de mogelikheden, die Esperanto biedt ook op internationaal en organisatories terrein. Gewend als we zijn te spreken over een internationale organisatie, en te denken aan de internationale verhoudingen, zijn we geneigd ook op Esperantogebied deze verhoudingen weer te vinden.

In onze **arbeiders**-esperanto beweging voltrekt zich echter iets, wat voor het proletariaat van grote betekenis kan en zonder twijfel zal zijn. Hetzelfde zien we bij de z.g. neutralen, die zich bewegen om de UEA. UEA is een wereldorganisatie; SAT is een wereldorganisatie. In UEA is tans een stroming, van deze wereldorganisatie een internationale te maken. Ook in SAT was een stroming, die naar deze richting dreef en ook tans nog heeft SAT in haar huidige vorm te kampen tegen stromingen, welke bewust werken voor handhaving der oude „internationale" vormen, zoals we die kennen op ander gebied en die trachten ook van SAT een internationale te maken.

Van neutrale zijde kunnen wij ons dat indenken. Dat echter op het terrein der arbeidersbeweging deze splitsing volgens naties zich moet voltrekken, kunnen wij gevoeglik als strijdend met de belangen van een wereldproletariaat kwalifiseren. Dat men in neutrale kringen tracht tot opvoering van het aantal leden (als hoofddoel) te komen door vorming van een internationale, waarin door aansluiting der nationale organisaties het ledenaantal dezer organisaties automaties wordt opgenomen in dat der internationale, is begrijpelik. Geen enkel ander doel bindt hun aan dit ene doel: de toepassing van het Esperanto.*) Hier komt echter duidelik naar voren, dat er verschil is tussen de **arbeiders-esperantobeweging** en de **neutrale-esperantobeweging**. Hoewel men in het neutrale kamp wel propaganda maakt voor de idee „homaranismo" (streven naar recht, gelijkheid en broederschap ongeacht afkomst) ligt hierin niet als werkelik doel opgesloten de vorming der naties tot één geheel. Integendeel bewegen zich in deze neutrale beweging ook de groepen, die er een zeker belang bij hebben, dat het huidige bestendigd blijft, dus de konservatieve elementen in het kapitalistiese stelsel. In het algemeen vermijdt men dus in het neutrale kamp dit terrein daadwerkelik te betreden. Op ons terrein, het terrein der arbeidersesperantobeweging, staat het hiermee anders. Wij hebben naast het doel om Esperanto te verbreiden en te doen toepassen een ander groot uitgesproken doel, n.l. „de vereniging van het wereldproletariaat". Geen bewust arbeider zal werken zonder de idee van Karl Marx „Arbeiders aller landen verenigt u!", uit het oog te verliezen. Van groot belang is voor ons de vervulling van deze idee. Dit betekent echter, dat het proletariaat zich moet plaatsen op het standpunt de strijd hiervoor te voeren door de macht van het proletariaat te zoeken in de enige en juiste basis: „eenheid". Dat we van deze eenheid echter nog zeer en zeer ver verwijderd zijn, zal niemand ontkennen. De arbeidersklasse zal daarvoor nog twee barrikaden moeten bestormen. De eerste is het konkrete, wat de arbeiders verdeelt (over de wereld), n.l. de verdeeldheid, veroorzaakt door de landsgrenzen, waardoor het onmogelik is één onverdeelde macht te vormen. De arbeiders verstaan elkaar niet en de grenzen maken een samengaan onmogelik. De twede is het bestaan der onderlinge strijdvragen in het arbeiderskamp zelf.

Het zijn in het politieke leven de internationales der arbeiders die elkaar bestrijden, waardoor slechts een gering gedeelte der gebruikte energie werkelik ten nutte komt der arbeidersbeweging in het algemeen. Over de arbeidersbeweging zweeft de bedreiging der onderlinge verdeeldheid. Het is juist hierin, waarin de arbeidersesperantobeweging een rol heeft te vervullen. Een rol, waarvan de belangrijkheid nog niet door ieder arbeider-esperantist begrepen wordt. Het is juist op dit terrein, dat duidelik het verschil naar voren komt tussen internationale en wereldorganisatie.

In de arbeidersbeweging zijn de internationales van grote betekenis, de internationales hebben de eigenschappen van een niet voldragen vrucht. We leven in een periode, waarin de bewustwording der machtsontwikkeling van het proletariaat vaste vormen begint aan te nemen. Het is echter nog niet ontwikkeld en tot ontplooiing gekomen. De internationales missen de volle beschikking over de organen van het lichaam. Het betekent, dat 't proletariaat wel reeds de grondvormen kent om het organisme te doen funksioneren, doch dat haar de macht om het geheel te beheersen ontbreekt. Het is duidelik, dat de taaléénheid, het onderling begrijpen en verstaan, de arbeidersbeweging tot groter krachtsontplooiing zal brengen. Wij arbeiders-esperantisten zien dus wel degelik in Esperanto een faktor van grote betekenis in onze strijd. Wanneer wij de vraag stellen: „Wereldorganisatie of Internationale?", dan kunnen we niet ontkomen aan de ontwikkeling der arbeidersbeweging in het algemeen, noch aan datgene, wat zich voltrekt. We kennen de internationales, bestaande uit de landelike organisaties (politieke partijen). Het doel van die landelike organisaties vindt men terug in de internationales. Het betekent versterking en vergroting der macht. Zowel de landelike organisaties als de internationales streven naar versterking, opvoering der krachten tot één groot geheel om een **bestaande en blijvende** macht te vormen.

Wat doen echter de landelike esperanto-organisaties? Hun doel is de verbreiding van Esperanto. Dit doel is nader omschreven in „Esperanto op de scholen", „Toepassing van Esperanto door offisieele instansies", en het einddoel „Esperanto als twede taal naast de moedertaal". Wat gebeurt nu na de verwezenliking, als dit doel bereikt zal zijn? De landelike organisaties zullen verdwijnen. Zij toch zijn overbodig geworden. Kursussen behoeven zij niet meer te organiseren, konversatie-bijeenkomsten zijn niet meer nodig; propaganda behoeft niet meer gevoerd te worden. Kortom, bereiking van het doel betekent voor hen, dat zij hun taak hebben verricht en dat hun werk niet meer nodig zal zijn. Het gevolg hiervan zal zijn, dat de internationale, die uit deze landelike organisaties bestaat, tegelijkertijd zal verdwijnen. Men zou hieraan toe kunnen voegen, dat ook niet méér gevraagd wordt van de esperanto-internationales. Voor de neutrale moge dit gelden, voor de arbeiders-esperantobeweging echter niet.

Zoals wij reeds opmerkten zal het proletariaat twee dingen moeten overwinnen. Het eerste was de taaleenheid, het twede de onderlinge eenheid. Eerst dan zal het proletariaat tot zijn volle ontwikkeling en kracht kunnen komen. Een arbeiders-esperanto-internationale kan dus een tweeërlei doel beogen. Ten eerste slechts te dienen in het kader der landelike esperanto-organisaties, dus de propaganda van Esperanto onder de arbeiders en wel volgens **klassenstrijdende grondslag;** ten twede als **klassenstrijdende** internationale. In

*) Echter ook het bestuur en vele leden van UEA verddeigen haar huidige organisatievorm als voor esperantisten de meest juiste. Een esperantist kent taalkundig geen grenzen. Hetgeen we onderschrijven. Red. L E.

Al la SAT-anaro en la nederlandlingva regiono.

Vizitu kunvenon de SATanoj dum la Fed.kongreso, la 16an de Aprilo de la 10a—11a horo.

La SAT-anaro staras antaŭ grava decido. Laŭ la nova statuto de SAT la mandato de la nuna Plenum-Komitato finiĝos tiun-ĉi jaron. Pro la fakto, ke la nuna Plenum-Komitato ne plu akceptos kandidatigon, ni devos elekti novan P.K.
En „Sennaciulo" No. 402 estas enpresigita deziresprimo de la SAT-Rondo Stuttgart, ke Amsterdam akceptu kandidatigon, kiel sidejon de la nova P.K. En la SAT-Ronda kunveno en Amsterdam ni larĝe diskutis pri tiu-ĉi deziresprimo, sed ne sukcesis solvi la malfacilajon. Ni konscias, ke la laboro en la P.K. estas tre grava. Sekve nur kompetentaj homoj rajtas akcepti postenon en ĝi. Ĉu en Amsterdam troviĝas tiaj homoj? Certe! Sed ili jam havas gravan postenon en nia movado kaj ni rajtas starigi la demandon, ĉu nia landa movado ne tro malfortiĝus, se ili akceptus funkcion en la P.K. Tamen SAT ne povos funkcii sen P.K. kaj se Parizo ne plu akceptos kandidatigon — eĉ ne sen kdo Lanti — ni estos devigataj konsideri la situacion pli larĝe. Ni estos devigataj oferi iom de la landa prospero por la bono de nia Asocio. En la nunaj cirkonstancoj politikaj, kiuj minacas la vivon de multaj laboristaj institutoj kaj ankaŭ de SAT ni ne estas liberaj elekti la sidejon de la PK. Ni povos elekti nur inter la landoj, kie la faŝista teroro ankoraŭ ne furiozas.
Tio estas la kaŭzo, ke ni — en la SAT-ronda kunveno — decidis akcepti la inviton de la fed. estraro kunvoki frakcian kunvenon dum la fed. kongreso en Amsterdam. Ni alvokas ĉiujn SAT-anojn — eĉ, se ili estas ne-federacianoj — ĉeesti en tiu kunveno, kiu okazos *dimanĉon la 16an de Aprilo, de la 10a ĝis 11a horo en „De Brakke Grond", Nes 53* (en la kongresejo). Pridiskutu la aferon en via SAT-rondo kaj venu al Amsterdam kun ia propono. En la venonta numero de L E kiu aperos precize antaŭ la kongreso, ni publikigos la tagordon de la frakcia kunveno.
Ĉiu partoprenonto devas posedi la kongresenirkarton. La SATanoj, *ne-federacianoj*, petu la karton, havebla je 10 cendoj, ĉe

J. W. MINKE,
Veeteeltstraat 144,
Amsterdam-Oost.

Fed. Eksamenkomitee.

Het eerste eksamen voor diploma A en B zal plaats vinden op Zondag 14 Mei a.s. te Amsterdam.
De kosten van deelname zijn: voor kandidaten, die lid zijn van de Federatie of van LEEN, NK, NCEV of NOSOBE, voor eksamen A f 2.50 en voor eksamen B f 4.—; voor hen die niet bij een van genoemde organisaties zijn aangesloten, het dubbele.
Aanmelding vóór 25 April a.s., onder gelijktijdige storting van het eksamengeld op postrekening 142615 ten name van G. P. de Bruin, G. J. van Heekstraat 140, Enschede.

Op verzoek zullen, zo mogelik, ook eksamens worden afgenomen te Den Haag en Leeuwarden. Zij, die daaraan willen deelnemen, gelieven zich ten spoedigste voorlopig op te geven, bij kdo W. C. A. Heessels, Fisherstraat 393, te Den Haag; te Leeuwarden bij kdo H. Rijpstra, Sexbierumerstraat 18, opdat het komitee kan beoordelen of het aantal kandidaten voldoende is.

G. P. de Bruin, sekr.-penningm.,
G. J. van Heekstr. 140, Enschede.

Kiam oni rajtas paroli pri sukcesa elementa kurso?

Nur tiam, kiam el ĝi rezultas aliĝoj de kursanoj al iu esperantista societo. La kursanoj, kiuj finlerninte la lingvon, ne aliĝis iun societon estas por nia movado preskaŭ perditaj. Ili, ne havante alian rimedon por riĉigi siajn sciojn pri esp-o, ol la lernolibron, baldaŭ forlasos la lernadon, ĉar la ripetado de la samaj vortoj kaj frazoj baldaŭ enuigos ilin.

(„Bulteno", Ĉeĥoslovakio).

---

het eerste geval zal zij eveneens verdwijnen met de landelike organisaties, als het Esperanto haar plaats zal hebben veroverd. In het twede geval betekent het een nieuwe klassenstrijdende organisatie, die dus een konkurrent zal zijn van de reeds bestaande internationales.
Het talenprobleem zal nu opgelost zijn, van de noodzakelike eenheid onder het proletariaat is echter nog geen sprake. Aan de bestaande geschillen zal zich, in het twede geval er nog een toevoegen. In het eerste geval dus op zuiver propagandistiese grondslag zal zij geen praktiese oplossing brengen voor de eenheid. Zij kan zich noch aan de ene noch aan de andere kant scharen in de onderlinge strijd van het proletariaat, zonder het karakter van algemeenheid te verliezen. Indien echter een arbeiders-esperantisten-internationale zich plaatst op het standpunt, dat zij een rechtstreeks klassenstrijdende organisatie is, dan kunnen slechts de volgende motieven hiervan de drijfveer zijn en wel, dat zij zich ten doel stelt een **nieuwe internationale te vormen** (klassenstrijdende, dus niet als propagandistiese) naast de reeds bestaande; of te werken **in het kader van een der reeds bestaande internationales.** In het laatste geval is het echter onmogelik aan arbeiders behorende tot een andere internationale (richting), zich hierbij aan te sluiten. Haar terrein is beperkt en kan niet dienstig zijn aan de oplossing van het twede probleem in de strijd van het proletariaat: de eenheid.
Waar wij nu de organisatievorm der internationales hierbij hebben toegelicht, zullen wij nu ook de andere vorm moeten toelichten om een juist beeld te geven van de betekenis der beide vormen voor het proletariaat.
Een Wereld-organisatie kennen we in onze klassenstrijd niet anders dan in de arbeiders-esperantobeweging.
De wereld-organisatie bestaat niet uit landelike organisaties, doch uit individuele leden. Zo was de oorspronkelike vorm van UEA, zo is de vorm van SAT. De betekenis van UEA, als wereld-organisatie, beschreven we reeds in de aanvang. De betekenis van SAT als wereld-organisatie is echter van meer en grotere betekenis. Juist doordat zij een arbeidersorganisatie is met een spesiaal doel, waarin de mogelikheden, welke Esperanto ons biedt, voor de strijd ten nutte worden gemaakt. Niet alleen wat betreft de taaléénheid, maar juist ook door haar vorm als wereldorganisatie, niet bestaande uit landelike organisaties, doch uit individuele leden, ten doel hebbende (in haar statuten omschreven) de eenheid van het proletariaat te bevorderen en onder haar leden te propageren.
Hier zien we duidelik, dat alleen een wereld-organisatie (zoals SAT) een taak heeft te vervullen en kan vervullen, ook reeds tijdens het bestaan der nationale organisaties. Zo een organisatie heeft een taak te vervullen, juist als de esperanto-internationales zullen verdwijnen tengevolge van de algehele toepassing van Esperanto. De politieke internationales zullen dan ongetwijfeld hun werk voortzetten op hun terrein, ook met behulp van Esperanto, doch hiermede is de onderlinge strijd in het proletariaat niet opgeheven en wordt daardoor ook niet opgeheven. Het is de taak van deze **„Wereld-organisatie"**, om het proletariaat te leiden ook naar deze overwinning. Haar doel is niet slechts de propaganda ,maar eveneens de opvoeding der leden tot een saamhorigheid en eensgezind proletariaat en zo de klassenstrijd te dienen volgens nieuwe mogelikheden, zoals alleen een Wereld-organisatie, vrij staande van onvolkomenheden van een nog niet volgroeid proletariaat, dit zal kunnen doen. Niet in het kader van een der reeds bestaande arbeiders-internationales, niet als konkurrent van deze zal zij haar werk voortzetten, doch als Wereld-organisatie zal zij het proletariaat voeren tot de hoogste top van organisatievorm, tot de hoogste trap van kultuur en beschaving. Hieraan mede te werken is de plicht en de taak van elke bewuste arbeider-esperatist.

A. V.

Onder leiding van
Degenkamp en Faulhaber

ONS TAALBLAD

Adres:
Rietstraat 40, Utrecht

MIS.

Een vraag omtrent dit voorvoegsel noopt mij er hier een paar woorden van te zeggen en tevens enkele voorbeelden te noemen.

Noodzakelik was dit voorvoegsel allerminst, daar de betekenis er van (verkeerd, onjuist, niet goed) altijd door een ander woord is weer te geven, wijl de nederlandse vertaling er van óók **mis** is!

Het verschil tussen *mis* en *mal* is dit: Bij een woord (werkwoord) met *mal* heeft de werking van het stamwoord **niet** plaats, maar gebeurt er juist het tegenovergestelde, b.v.:

Li maltrafas = hij mist, treft dus helemaal niet.

Bij een woord met *mis* heeft die werking wel plaats, doch niet zoals bedoeld is, b.v.:

Li mistrafas = hij mist; nu treft hij wel iets, maar niet het beoogde doel.

Li miskomprenis la aferon = hij begreep wel wat van de zaak, maar juist verkeerd; hetgeen hij begrijpen moest, begreep hij niet.

Li misbatis = hij sloeg mis; hij sloeg dus wel, maar raakte niet het bedoelde voorwerp (*batis maltrafe, mistrafe*).

Nu nog een paar voorbeelden met daarachter de betekenis van elk, waaraan men desgewenst zelfs de voorkeur kan geven boven het *mis*woord:

misbati = *maltrafe bati,*
misuzi = *erare uzi,*
mistrakti = *malbone trakti,*
misjuĝi = *juĝi maljuste,*
mispafi = *pafi maltrafe,*
misopinii (het mis hebben) = *erare opinii,*
misforma = *malbelforma,*
miskompreno = *erara kompreno,*
miskonsili = *malbone konsili,*
misbakaĵo = *malbone bakita farunaĵo,*
miskreaĵo = *malbona kreaĵo,*
misĵeti = *maltrafe ĵeti,*
misdiveni = *neĝuste diveni,*
miskonduti = *malbone konduti,*
miskapti = *kapti sensukcese,*
miskalkuli = *erare kalkuli,*
misklarigi = *erare klarigi,*
misinterpreti = *erare interpreti,*
misrikolto = *nesukcesinta rikolto,*
mispaŝi = *paŝi nebone,*
misfomita = *malbone formita,*
misfari = *erare fari,*
miskonveni = *malbone konveni enz*

Daarnaast zijn er echter woorden met *mis* in 't nederlands, die **niet** met dit voorvoegsel vertaald mogen worden:

misdaad = *krimo (misfaro* is 'n verkeerde daad, maar niet met die moreel slechte betekenis, die men aan misdaad = wandaad, hecht),
misleiden = *trompi,*
mishandelen (kwellen) = *turmenti,*
mislukken = *malsukcesi,*
misnoegd = *nekontenta,*
mishagen = *malplaĉo,*
mislopen = *pro eraro ne renkonti,*
misgunnen = *envii,*
mismoedig = *ne-, mal-, senkuraĝa*
misplaatst = *malkonvena, maldeca,*
miskennen = *ne ŝati laŭ merito, valoro,*
misstap = *krimo,*
misprijzen = *mallaŭdi,*
mistroostig = *malgaja,*
mistrouwend, mistrouwig = *malfida,*
misklank = *disonanco,*
misaarden = *degeneri,*
misdeeld = *malriĉa, mizera* (ook *mistraktita),*
misbaar = *bruo, bruaĉo.*

HET ACHTERVOEGSEL OP.

Met het achtervoegsel *op* vormt men verzamelgetallen, d. w. z. men geeft met het gevormde woord een verzameling aan, waarvan de grote door het stamwoord wordt aangegeven, als:

triope = met z'n drieën,
dekope = met z'n tienen,
plurope = met verscheidenen,
kelkope = met enkelen,
multope = met velen.

Nu zegt men niet: met z'n enen, maar toch betekent dit het woordje *unuope*, wat dan vertaald moet worden, zoals het 't best bij de omgevende tekst past, als: *pasi unuope sur la ponteto* (een voor een het bruggetje overgaan). *Li faras ĉion unuope* (hij doet alles op z'n eentje). *Ĉiu unuopa zorgis pri si mem* (Ieder zorgde alleen (afzonderlik) voor zichzelf). *Laŭ mallongaj intertempoj ili forlasis unuopaj kvazaŭ ombraj figuroj, ŝarĝitaj per armiloj la barikadon* (Met korte tussenpozen verlieten ze één voor één als schaduw-

Wat de pot schaft

Over eksamens en diploma's. II.

„Ik doe geen A-eksamen; ik ga direkt op voor B."

Uit de toon, waarop dit soms wordt gezegd, spreekt een zekere geringschatting voor eksamen-A. Het is de toon, waarop de oudere jongen, die al op de „grote" school gaat, over de bewaarschool van zijn broertje spreekt. Doch deze jongen heeft tenminste **blijk** gegeven, verder te zijn dan zijn broertje, maar waarop wordt nou de mening gebaseerd, dat eksamen-A van minder waarde is dan eksamen-B?

Eksamen-A, waarbij het gaat om **lingva kapablo,** is in geen enkel opzicht minderwaardig aan eksamen-B, dat zijn biezondere eisen slechts stelt aan hen, **die anderen „lingve kapabla"** moeten maken!

Ieder, die eksamen doet in een nationale taal, heeft toch ook niet altijd het plan om onderwijzer in die taal te worden!

't Is niet elkeen gegeven, om taalregels aan een ander duidelik te maken, al begrijpt hij ze zelf heel goed. Slaagt hij daarom dan niet voor B, dan wil dit toch niet zeggen, dat hij geen behoorlik esperantist is of „dat ie 't nooit leert."

Elk eksamen heeft zijn eigen doel. Men moet dus niet het ene torenhoog gaan stellen en voor het andere zijn neus ophalen!

Wie zich op de hoogte stelt van de eisen voor A en als voorbereidende studie de eksamenopgaven maakt uit de boekjes van Heilker, Isbrücker en Schendeler moet toch wel de indruk krijgen, dat dit diploma niet zonder moeite verkregen kan worden! Dat er door sommigen zo'n geringe waarde aan wordt toegekend, vindt vermoedelik zijn oorzaak hierin, dat gewone aanvangskursussen hun leerlingen soms lichtvaardig beloven hen tevens voor dit eksamen — dat bijna dadelik na afloop van de kursus plaats vindt — op te leiden. Men krijgt hierdoor het idee, dat 'n A-eksamen niet veel om het lijf heeft! Dit is echter een vergissing. Zeker, er zijn uitblinkers die, als zij door de kursusleider nog eens apart genomen worden, wel in staat zullen zijn eksamen te doen als de kursus ten einde is, maar dit is over het algemeen **uitzondering**. De eisen tot het verkrijgen van diploma A zijn weliswaar niet overdreven hoog, maar toch zodanig, dat men eerst enige ervaring moet hebben gekregen om zich met een gerust hart voor het eksamen te kunnen aanmelden. Daarom is de metode zoals sommige onzer afdelingen toepassen oneindig veel beter: na de elementaire kursus, die in April of Mei afgelopen is, organiseren zij een vervolg-kursus voor eksamen-A, en als het dan weer Mei geworden is, zijn de leerlingen zover, dat zij met enig zelfvertrouwen de kans kunnen wagen. Deze manier zal heel wat teleurstelling voorkomen. Om zich voor een eksamen voor te bereiden richte men zijn studie naar de eksameneisen. Voor A omvatten deze de volgende vakken:

1. Gramatika.

De kandidaat moet tonen de voornaamste regels der grammatika machtig te zijn en te kunnen toepassen.

Ga daarom het leerboek nog eens helemaal door en bestudeer parallel daarmee „La Konsilanto". Rust niet eerder, dan wanneer de betekenis van een en ander goed tot U is doorgedrongen en uw eigendom is geworden.

2. Vertalen uit Esperanto.

Een stuk eenvoudig proza uit de Fundamenta Krestomatio moet in het Nederlands worden overgezet.

Hoe meer ge U in het vertalen oefent, des te vlotter zal het U op het eksamen afgaan. Stel U tot taak van tijd tot tijd een klein stukje uit dit werk in het Nederlands te vertalen.

3. Vertalen in Esperanto.

Een aantal zinnen moeten uit het Nederlands in Esperanto vertaald worden, waaruit moet blijken, dat de kandidaat de voornaamste taalregels weet toe te passen.

Goede oefenstof hiervoor leveren de eksamenopgaven van Isbrücker. Verder moet ge u geregeld oefenen, door korte stukjes gemakkelike nederlandse tekst (verhaaltjes, anekdoten e.d.) te vertalen.

7. Spreken.

Ziedaar 'n punt, waar velen een hard hoofd in hebben, want er wordt op het eksamen

figuren, met wapenen beladen de barrikade).
Toch zie ik de noodzaak van *ope* of *opa*, verbonden met *unu* niet in. Even goed kan men zeggen òf *sola, aparte*, òf *unu antaŭ alia*.
Alleen als tegenstelling met een ander ope-woord kan het te verkiezen zijn, b.v.: *Ni ne risku iri duope sur tiu kaduka ponteto; prefere ni iru unuope!*
En nog minder aan te bevelen lijkt mij er zelfst. en bijvoegl. naamwoorden van te maken, als men b.v. vindt in Heilker: *Jen kvinopo da studentoj* (vijftal). *Ili posedas grandan kvinopan aŭtomobilon.*
De laatste zin is gelukkig bij de herdruk van genoemd boekje weggebleven. Wel kan men zeggen: *Kvinope ili posedas aŭtomobilon.* Maar wat is een *kvinopa aŭtomobilo?* Een auto, die het eigendom is van een vijftal? Of een auto, die zelf vijftallig is?
Ook *kvinopo* voor *vijftal* is overbodig, want *kvino* is al *vijftal.*
Men vergete niet, dat de voor- en achtervoegsels er zijn om het woorden vormen te vergemakkeliken, doch geenszins om woorden te maken, waarvan òf de betekenis twijfelachtig wordt òf waar de lezer haast geen vertaling voor kan vinden.
Zulke woordenvormerij, die soms wel wat van pedanterie heeft, is een zwak van sommige esperantisten.

KIEL MET EERSTE OF VIERDE NAAMVAL.

De naamval na *kiel* is voor velen een struikelblok. Het is me dikwels opgevallen, dat in de uitdrukkingen, die ik hier op 't oog heb, beginners *kiel* voor een voorzetsel aanzien. Doch ook in verschillende Esp.-bladen vinden we gevallen, waar na *kiel* een **n** is weggelaten, die er behoort te staan.
Laten we eerst 'ns zien, wat op *kiel* volgt in zinnen als:
Men kiest **hem** *tot* **voorzitter.**
Als **voorzitter** moest **hij** dat weten.
Wees gehoorzaam *als* **een braaf kind.**
Dat neem ik niet *voor* **waarheid** aan.
Men zond **hem** *als* **afgevaardigde** naar het kongres.
Nu blijkt, dat hetgeen op *kiel* (tot, als, voor) volgt, nu eens iets van het **onderwerp,** dan van het **voorwerp** zegt. Het is een bijvoeglike bepaling, die, evenals een bijstelling, òf bij het onderwerp, òf bij het voorwerp behoort. En evenals een bijstelling staat het in de naamval, waarin het woord staat, waartoe het behoort, dus nu 'ns eerste, dan vierde.
Alzo:
Men kiest hem tot voorzitter (**voorzitter** hoort bij **hem**) = *Oni elektas* **lin** *kiel* **prezidanton.**
Als voorzitter moet hij dat weten (**voorzitter** hoort bij **hij**) = *Kiel* **prezidanto li** *devis scii tion.*
Een andere uitlegging is deze:
Wat op *kiel* volgt is eigenlik een verkorte zin, m.a.w., òf het onderwerp, òf het voorwerp van een zin, waarvan het overige verzwegen is.
Voegen we dit weggelatene er bij, dan zien we onmiddellik, in welke naamval het betwijfelde woord behoort te staan.
Oni elektis lin kiel (oni elektas) prezidanton.
Kiel prezidanto (scias tion) li devis tion scii.
Estu obea kiel ĝentila infano (estas obea).
Tion mi ne akceptas kiel (mi akceptas) veron.
Oni sendis lin kiel (oni sendas) delegiton al la kongreso.
Ŝi ricevis la florojn kiel (ŝi ricevis) donacon.
Kiel kunlaboranto (meritas dankon) li meritas nian dankon.
Mi rigardas lin kiel (mi rigardas) amikon.
Mi rigardas lin kiel amiko (rigardas).
Zie het verschil tussen de laatste zinnen! In de ene hoort *amikon* bij *lin* (hem), in de andere bij *mi.*
De moeilikheid wordt soms nog vergroot, doordat men *kiel* wel eens weglaat. Dikwels blijft de betekenis dan wel dezelfde, maar dan is het een bepaling van gesteldheid geworden en staat als zodanig altijd in de eerste naamval. Hiervoor bestudere men de bepalingen van gesteldheid. Toch wil ik hier ter onderscheiding drie zinnetjes onder elkaar plaatsen; het verschil in betekenis zal dan wel opvallen:
Oni elektis **lin** *kiel* **prezidanton** = *kiel oni elektas prezidanton.* Men koos hem tot voorzitter.
Oni elektis in prezidanto = door het kiezen werd hij voorzitter; zelfde betekenis als de eerste zin, doch nu bepaling van gesteldheid.
Oni *elektis* **lin prezidanto** zou zijn: Men (A) koos hem (B), zoals een voorzitter kiest. Er wordt dus nu geen voorzitter gekozen, maar de voorzitter (A) kiest zelf iemand (B).
Het verschil in vorm tussen de eerste en twede zin bestaat hierin, dat **met** *kiel* **een n gebruikt moet worden; zonder** *kiel* **ook geen n.**

---

weliswaar niet verlangd, dat de kandidaat een speech afsteekt of dat hij de eksaminator gaten in z'n sokken praat, maar hij moet toch een eenvoudig gesprek in Esperanto zonder veel hakkelen en haperen kunnen voeren.
Leren spreken is slechts een kwestie van durven en doen. Bezoek daarom trouw de groepavonden en tracht daar alleen Esperanto te spreken. Laat U niet ontmoedigen, als het in de beginne niet zo vlot gaat, als ge wel zoudt wensen. Laat uw voorbeeld aanstekelik zijn, zodat ook de andere beginnelingen hun mond durven opendoen, want dan leert ge niet alleen Esperanto **spreken,** maar ook **verstaan.** Uw oor raakt dan gewend aan de Esperanto-klanken.

5. Geschiedenis.

Van de geschiedenis der taal en van de beweging behoeft de kandidaat alleen enige belangrijke feiten te kennen b.v.: Wie is de auteur van Esperanto? Wanneer is Esperanto verschenen? Wat voor organisaties zijn UEA, SAT? Wat voor organisaties zijn er in Nederland? Wat zijn LEA-oj! Noem de voornaamste Esperanto-bladen e.d.
Hier helpt het werkje „Gvidilo tra la Esperanta-movado," samengesteld door kdo G. P. de Bruin, dat beknopt al datgene bevat, wat elke Esperantist van de geschiedenis van Esperanto en de beweging behoort te weten. De geschiedenis van de arbeiders-Esperanto-beweging is hier uitvoeriger in behandeld dan in welk gelijksoortig werkje ook. Onverschillig of men eksamen doet of niet, niemand verzuime zich dit boekje aan te schaffen!

6. Woordenkennis.

De kandidaat moet over voldoende woordenkennis beschikken, waarvoor als basis wordt genomen het Esperanto-sleuteltje of Nia Lernolibro. Dat wil niet zeggen, dat de eksaminator U woordjes zal gaan overhoren, maar wel dat U beslagen ten ijs moet komen want tijdens het eksamen mag geen woordenboek worden gebruikt. Er wordt dus verondersteld, dat de woordjes in het sleuteltje of Nia Lernolibro **in het algemeen** U niet onbekend zijn. Van weinig gebruikte woorden zal aan de eksamen-opgaven eventueel de vertaling worden toegevoegd.

7. Diktee.

De kandiaat moet een kort diktee in Esperanto opnemen, waaruit blijkt, dat hij de Esperanto-klanken goed weet te onderscheiden en begrijpt wat hij hoort. Als er b.v. opgelezen wordt: pa**ĝ**i, pe**c**o, rozo, rifu**ĝ**i, ser**ĉ**i, sezono, ka**ĝ**o, pre**ĝ**ejo, enz., dan moet hij niet schrijven: pa**k**i, pe**ĉ**o, poso, rifuzi, **ŝ**erci, sesono, ka**ĉ**o, presejo enz. Ook wordt hierbij gelet op het plaatsen der boventekens. Laat als oefening een en ander voorlezen en tracht het gehoorde zonder fouten op te schrijven.

8. Stijl.

Om U verder een internationale stijl en uitdrukkingswijze eigen te maken, bevelen wij de studie aan van „Fundamenta Krestomatio" van Dr. Zamenhof. Dit werk is een voorbeeld van taal en stijl. Het leest gemakkelik, vlot, aangenaam. De wetenschappelike gedeelten en ook de gedichten komen voor eksamen A niet in aanmerking, zodat het elkeen mogelik is zich met dit werk te bekwamen. Lees en herlees het en laat zodoende de stijl op U inwerken. Al zoudt ge niet anders hebben gelezen dan dit boek, maar het dan ook **goed** hebben gelezen, dan is dat voor dit eksamen voldoende. De „Fundamenta Krestomatio" is een standaardwerk, dat elke Esperantist, die voor „vol" aangezien wil worden, bestudeerd moet hebben. Laat het ook uw „lijfboek" worden, want wat de bijbel is voor de Kristen, dat is de Fundamenta Krestomatio" voor de Esperantist: „het boek der boeken"!
Men onderschatte het A-eksamen dus niet. Het diploma is echter voor niemand, die op de aangegeven wijze ernstig zijn best doet, onbereikbaar, maar.... hij zal zich enige moeite moeten getroosten. Heeft hij zich het diploma waardig getoond, dan mag hij — met inachtneming van hetgeen we in ons vorig artiekel schreven — er ook trots op zijn. Trouwens, een diploma, dat zonder moeite verkregen wordt, heeft voor de bezitter geen waarde.

F. F.

ONZE GROEPAVONDEN

LA GVIDILO EN KONVERSACIAJ VESPEROJ.

La libreto „Gvidilo tra la Esperanto-movado" estas destinita por ĉiaj esperantistoj, por novaj kaj malnovaj, por spertaj kaj por komencantaj. Estos bone pritrakti ĝin en konversaciaj kunvenoj, daŭrigaj kursoj ktp. Per ĉi tio oni ne nur atingos, ke la partoprenantoj bone studos la materialon kaj encerbigos ĝin, sed krome oni povas uzi la enhavon kiel temon de konversacio, fari demandojn kaj donigi respondojn, paroligi la ĉeestantojn. La utilo do estos duobla.
Por iom helpi la gvidantojn, ni donos, se eble, en ĉiu numero de LE serion da demandoj pri unu aŭ kelkaj ĉapitretoj el la Gvidilo. Oni agu jene: La unuan fojon ĉiu ĉeestanto legu unu frazon el la libreto kaj klopodu traduki ĝin. Vortojn kaj gramatikaĵojn nekonatajn la gvidanto klarigu kaj la aliaj skribu ilin en notlibro. Laŭeble la klarigado de nekonataj vortoj okazu en Esperanto. Hejme oni studu la pritraktaĵon kaj lernu la enhavon parkere. Ĉiujn novajn vortojn oni encerbigu. En la sekvonta kunveno la gvidanto rakontigu la lernantojn pri la lernitaĵo laŭ ĉi subaj demandoj. Laŭbezone kaj laŭpove li aldonu aliajn. Li ankaŭ povas iom pli vaste pritrakti la temojn. Ekzemple li povas rakonti ion pri la rolo de la Latino en la mezepoko, klarigi, kiuj estis Descartes, Leibnitz kaj Komensky, doni detalojn pri pazigrafioj, (montri ĉinan skribon), pri Schleier, ktp. Antaŭ ĉio li klopodu fari la pritraktadon agrabla kaj instrua. Kompreneble estas dezirinde dediĉi al ĉi tiu temo nur parton de la vespero; duona horo estas sufiĉa, ŝajnas.

Jen sekvas la demandoj.

Kio estas lingvo? Kio estas nacia lingvo? Nomu kelkajn naciajn lingvojn. Kiun nacian lingvon vi parolas (havas)! Ĉu vi scias (posedas) alian nacian lingvon? Ĉu naciaj lingvoj estas facile lerneblaj?
Kio estas internacia aŭ mondlingvo? Ĉu la ideo de mondlingvo estas nova? Kial ne? Kiu lingvo servis kiel mondlingvo de la scienculoj en la mezepoko? Kiam aperis la ideo de mondlingvo? Kiuj unue eldiris la eblon de mondlingvo? Kiuj klopodis konstrui tian mondlingvon? Ĉu ĉi tiuj unuaj mondlingvoj estis paroleblaj? Kiel oni nomas lingvojn, kiuj nur taŭgas por skriba uzado? Kiel oni nomas lingvojn paroleblajn? Ĉu vi konas mortintajn lingvojn? Kiajn? El kio konsistas lingvo apriora? Kio estas lingvo aposteriora? Kio estas lingvo laŭ miksita sistemo? Ĉu Esperanto estas lingvo apriora? Kial ne? Ĉu antaŭ Esperanto jam aperis aliaj mondlingvo-projektoj? Kiom? Ĉu ili sukcesis? Kiu el ili havis iom da sukceso?
Kio estis Volapuko? Kiu estis ĝia aŭtoro? Kiam ĝi aperis? Ĉu V. estis facile lernebla? Sur kia lingvo ĝi estis bazita? Ĉu V. multe similis la anglan lingvon? Kion signifas la vorto V.? El kiom da silaboj konsistas la vortoj en V.? Ĉu V. estis perfekta? Ĉu aperis libroj kaj gazetoj en V.? Kiom? Kiom da V.-kongresoj okazis? Kie okazis ili? Kiam fondiĝis la Akademio de V.? Kio estis ĝia tasko? Ĉu oni en ĉiuj V-kongresoj parolis volapuke? Ĉu V. bone taŭgis por parola uzado? Kion decidis la 3-a kongreso de V.? Kion faris s-ro Schleier? Kion faris la malnova akademio? Ĉu ĝi restis fidela al V.? Kio okazis al V.? Kio estis la kaŭzo de la morto de V.?

ESPERANTO PERSDIENST

We geven nog eens een overzicht van de laatste 2½ maand. Dat betreft natuurlik alleen hetgeen we ontvingen. We zijn overtuigd, dat er nog in veel meer kranten berichten en artiekeltjes enz. betreffende Esperanto voorkomen. Men sture ze ons. In totaal 70 stuks in 20 bladen (de bladen der Arbeiderspers als één gerekend).

Het *Alg. Marine Weekblad*, dat nu ophield te verschijnen, bevatte wekeliks een esperanto-les. Onze afdeling A'dam II heeft nog wekeliks het orgaan *A'dam Oost* tot haar beschikking. *Arb. Toerisme* (België) bevat een Esperanto-kursus, met adressen en propaganda onzer belgiese afdelingen. De 4e les zagen we in 't Desember-nummer. *De Fabrieksarbeider* bevat geregeld goede en inlichtende artiekelen over onze zaak, waarbij de Fed. en SAT niet worden vergeten. Een uittreksel van ons jaarverslag zagen we opgenomen terwijl een prijzenswaardig gebruik van L E wordt gemaakt. *Zó* moesten al onze leden een rubriek in hun vakbondsorgaan trachten te krijgen. Dezelfde kameraad kreeg ook een rubriek in *De Jonge Fabrieksarbeider*. In *De Fakkel* vinden we een oproep om esp. korrespondentie van buitenlanders, een resensie van onze uitgaven, een uittreksel van ons jaarverslag, iets over ons Meinummer, een artiekel van een hollandse esperantist die momenteel in Zweden vertoeft en vertelt, wat hij alzo door esperanto te horen kwam, enz. *It Forban* zet zijn esp. kursus en esp. propaganda in Friesland voort. Verder de Esp. korrespondentie uit Rusland. *De Goede Tempelier* bevat steeds esp. nieuws soms uit L E. Verslagen van de raadsvergadering, waarin 't esp. behandeld is vonden we in de *Haagse Courant* evenals in 't *Alg. Handelsblad*. In *Het Hoornsche Hop* vinden we een „Esperanto-hoekje" dat onze afd. Hoorn verkreeg. Bravo. Een art. uit L E vond daarin een plaats. In de *Leeuwarder Courant*, *Leeuw. Volksblad* en *Volksblad* troffen we uitvoerige verslagen aan van een lezing door een lid onzer afd. Leeuwarden, hoofd van een school, aldaar voor Volksonderwijs gehouden over Esperanto in de school. Ook een opwekking om simp. lid te worden enz. publiseerde ons distrikt Friesland in deze bladen. *Neen!*, het orgaan der Intern. Sos. Anti-Oorlogsliga opende een rubriek in het esperanto, teneinde daardoor het internationale kontakt te bevorderen. Met een oproep om het vraagstuk van het esperanto ernstig te overwegen en verbinding te zoeken met onze Fed. wordt de esp. rubriek ingeleid. Dat echter de drukker de getekende letters spoedig aanschaffe. De *Nwe. Apeldoornsche Crt.* staat reeds veel ruimte voor ons werk af. Hele kolommen vol in, over en voor esp. Een interessante manier om diegenen te overtuigen, die niet kunnen begrijpen, dat esp. *overal* gelezen kan worden troffen we in genoemd blad aan. De redaksie van die esp.-rubriek zond een gelijkluidend artiekeltje in 't esp. aan vele buitenlanders-esperantisten, met verzoek, dit te vertalen in hun eigen taal. De resultaten zien we in de N. A. Crt. opgenomen, n.l. vertalingen in 't tjechies, duits, engels, frans, noors, zweeds en deens, italiaans, spaans, nederlands. Zelfs een uit Jeruzalem in 't hebreeuws! Talenkenners kunnen deze vertalingen dan eens vergelijken om tot de konklusie te komen, dat esp. *de* internationale taal is. Zeer goed werk van onze kameraden. *De Soc. Democraat* bevat een prop art. van een „arbeider-esperantist" over esperanto. *De Vacature* neemt geregeld stukjes over esperanto op, uitslagen, eksamens enz. Ook vonden we een stukje, dat het bestaan van 2 eksamenkomitees behandelt, gericht tegen het reeds bestaande komitee, dat ons op grond van tradities enz. tot het oprichten van een eigen komitee deed besluiten. De bladen der *Arbeiderspers* vooral in de provinsie bevatten nu geregeld esp.-berichten en uitvoerige verslagen van vergaderingen, waar onze leden-esperantisten een lezing enz. hielden. Gebruikt de pers! De *Vooruit* (België) publiseert nog steeds de esperanto-nieuwtjes. *De Vrijdenker* heeft boven in de kop staan „Oni korespondas Esperante". Zo moest het overal zijn. In de *Vrije Socialist* wekt een lezer in een goed artickel op, lid van SAT te worden en niet naar afzonderlike organisatie te dringen.

Vindt ge iets in uw blad, zendt het ons! Maar zorgt in de eerste plaats zelf de pers te gebruiken voor berichtgeving en goede artiekeltjes. Daarvoor kunt gij bij ons sekr. de persberichten verkrijgen.

Internationale Schoolkorrespondentie.

Zaterdagmiddag 18 Maart vond in de veilingzaal van de Beurs te Amsterdam een tentoonstelling plaats en werd een lezing gehouden over internationale schoolkorrespondentie. De heer dr. H. B. F. Westerhouwen v. Meeteren, inspekteur van het L O, inspeksie Hoorn, gaf in een mooie en duidelike uiteenzetting over de opvoedkundige waarde van de internationale schoolkorrespondentie een overzicht van de reeds verkregen resultaten en de mogelikheden, die de internationale schoolkorrespondentie biedt. In zijn rede roerde hij de vorderingen van Esperanto aan en vestigde verder de aandacht op het werk van de Nederlands-Amerikaanse Handelskamer en op het Rode Kruis, die op dit terrein prachtige resultaten verkregen. Het Rode Kruis zorgt voor elke vertaling en de kinderen komen zo in aanraking met dingen, die anders ver buiten hun gezichtskring zouden liggen.
Enkele aanwezigen maakten van de gelegenheid tot het stellen van vragen en debat gebruik, om zich in gunstige zin over de internationale schoolkorrespondentie te uiten en vestigden spesiaal de aandacht op Esperanto. Ook de heer Van Meeteren toonde zich een voorstander van Esperanto. Een opmerking van een der aanwezigen, dat Esperanto geen werkelike taal zou zijn, werd vanuit de vergadering met klem tegen gesproken.
De tentoonstelilng van eigengemaakt werk der kinderen trok ieders aandacht.
(Ligt op dit terrein ook geen taak voor de instanties onzer Federatie? Red. L E)

HET XIIIe SAT-KONGRES.

Het XIIIe SAT-kongres zal dit jaar plaats vinden te Stockholm en wel van 5-10 Augustus a.s. Voor deelname aan dit kongres wende men zich tot de SAT-peranto voor het nederlands taalgebied, kdo J. W. Minke, Veeteeltstraat 144.

PRINTEMPO.

Meze en la bela parko
Inter foliar' kaj flor'
Ĉirpas, trilas gaja birdo
Diras nin el tuta kor':
„Jen, printempo venis".

Ĝi kantante sunon laŭdas
Sin varmigas en la nest'
Daŭris longe la malvarmo
Mankis nutro al la best'
„Jen, printempo venis".

En la mondo brilas lumo
Estas nia verda stel',
Kiu daŭre pligrandiĝas
La valoron de la cel'.
„Jen, printempo venis".

J. v. Scheepen.

EKZAMENA AFERO.

En N.K. no. 9 aperis raporto pri ĉi afero de Sro. Damen. Ĉar ĝi enhavas malĝustajn informojn, kdo Faulhaber detale respondis al li. Sed ĝis nun Sro. D. nek respondis nek ĝustigis per publikigo en N.K. siajn erarojn. Ni decidis multobligi la leteron. Tiuj kiuj interesiĝas pri ĝi povas ĝin postuli de la Fed.-sekr.

NIEUWE UITGAVEN.

Systematisk kurs i Esperanto.

Sistema kurso de Esperanto de Seppik-Malmgren. Eldonis Eldona Societo-Esperanto, Stockholm, 1932, pĝ. 88, prezo: 75 oeroj.

Lernolibro por svedoj verkita laŭ la rekta metodo de svedo Ernfrid Malmgren kaj estono Henrik Seppik, kiuj estas tre kapablaj pioniroj en nia movado.

La libro pritraktas Esperanto-gramatikon en 20 lecionoj, kiuj enhavas klarigojn en sveda lingvo, ekzercojn, interesajn rakontojn kaj taskojn. En la simpla kaj pedagogia aranĝo de la lernolibro oni rekonas spertan manon de la du konataj kursgvidantoj.

Bona pruvo, ke la libro trovis plaĉon ne nur ĉe instruantoj, sed ankaŭ ĉe studantoj, estas fakto, ke en kelkaj monatoj oni vendis pli ol 3000 ekz.

SOS. FRAKSIE IN NEDERLAND.

Gedurende het kongres der Fed. zullen we een fraksieverg. houden. Vermoedelik op de 2e dag, 's morgens te 10 uur. H. W. A.

NUN ALIĜU AL SAT.

La sekciajn perantojn mi ankoraŭ atentigas pri tio, ke je 1 Aprilo estas favora okazo por aliĝi al SAT kiel „A"-membro. La kotizo estas:

Pasiva jarkotizo 1933	f 1.50
Abono je „Sennaciulo kaj „S.R." 3/4 de f 3.50	- 2.60
Aliĝkotizo	- 0.30
	f 4.40

pagebla en 3 partoj. Sendu vian aliĝilon al J. W. Minke, Veeteeltstr. 144, Amsterdam-Oost.

La Gvidilo!

Ge hebt niet alleen een konsilanto nodig, maar ook een gvidilo. Deze is nu verschenen en ziet er zo uit:

U kent onze andere uitgaven, dan weet ge ook, hoe dit boekje, dat we met SAT uitgeven, er uit ziet. Het omslag spreekt voor de inhoud. Het formaat is handig, de prijs laag. In 48 paginaas esperantotekst, 46 hoofdstukjes bezit ge een uitstekend overzicht van de esperantobeweging.

Een boekje dat ieder esperantist dient te bezitten. Niemand eindige de esperanto-kursus zonder zich dit werkje te hebben aangeschaft, voor slechts **f 0.40** (veertig senten)!

Elke eksamenkandidaat heeft 't nodig. Al onze leden kunnen nu hun kennis verrijken. Op klubavonden gebruike men het.

Alle afdelingen **20% korting.** Bestelt dus dadelik. (We hebben pas 250 eks. besteld gekregen.)

Apropos!

Waar blijven de bestellingen op **La Konsilanto?** Nog steeds is maar een klein deel onzer leden en een heel klein deel onzer kursisten in het bezit van dit, voor allen zo nodige boekje. **85 sent** is toch geen prijs die het aanschaffen van zó goed materiaal bij de studie en event. raadpleging belemmert. Komt afdelingsbesturen en kursusleiders zet eens het beste beentje voor!

Met **Het Arbeiders-Esperantisme** werke men nu toch eens onder **alle** kursisten. Er is tegenwoordig zo veel belangstelilng voor Esp. Dan is 't ook niet moeilik om een dergelik werkje aan de man te brengen.

Informoj de Socialista Frakcio.

Respondoj al multaj.

La materialon de la frakcio mi nun plej grandkvante ricevis kaj nun povas studi ĝin kaj registri laŭ la intencataj laboroj. La gekdoj ne forgesu indikiĝi en SAT-jarlibron sian anecon ĉe nia frakcio; tion precipe atentu la frakciperantoj. Post studo kaj ordigo de la sekretaria materialo mi komencos rektan interrilaton kun la diversaj Internacioj. Por tiuj Internacioj, por kiuj ni jam havas rektajn perantojn, kiel ITF kaj soc. sport-internacio, Liberpensuloj ktp tiun ĉi laboron faros la ĝisnunaj perantoj. Kdoj, kiuj havas gravajn aferoj por komuniki al ĉiuj frakcianoj, la Informilo estas nia komunikilo. Cirkulerojn ni verkos kap sendos nur, se tute specialaj kaŭzoj devigas nin fari tion. Kun kamaradaj salutoj! K. Deubler.

Eksameno-Partoprenontoj! Atentu!!

Jenajn librojn vi bezonas:

Por diplomo A:

Fundamenta Krestomatio; enhavas ekzercojn, fabelojn, rakontojn, pri esp.-ajn artikolojn ktp, 460 paĝoj	f 1.80
Tiu libro estas modelo de Esperanta stilo kaj estas uzata dum la ekzameno.	
G. P. De Bruin: Gvidilo tra la Esperanto-movado, mallonga historia skizo, kun multaj sciindaĵoj, 48 paĝoj	- 0.40
Cetere vi bezonas:	
P. Heilker, 20 mondel. eksamenopgaven A	- 0.30
J. C. Isbrücker, eksamenopgaven A en B	- 0.45
J. C. Isbrücker, vertaalde eksamenopgaven A en B	- 0.50
G. J. Degenkamp, La Konsilanto; klarigas multajn lingvajn malfacilaĵojn	- 0.85

Kaj por diploma B:

6 romanoj de konataj aŭtoroj: Por tio postulu nian katalogon. Mendoj de pli ol 5 guldenoj oni povas pagi en monataj partoj (minimume f 1.— monate, tempodaŭro ne pli ol 10 monatoj).

Libro Servo F L E, Valentijnkade 2, Amsterdam (O.), Postgiro 111278.

AGENDA

Zie ook „Uit de Afdelingen". Ieder bezoeke de vergaderingen

Noord-Holland (Distrikt). Bestuursverg. 2 April, 2.30 uur bij G. Woud, Noordeinde 66, Wormerveer.

Amsterdam. 2 April ekskursie naar Laren. Zie Afdelingsberichten.

A'dam V. Hudsonstraat 127, 4 April, kdo W. Prent over „La fera kalkanumo". 11 April, huish. verg. beh. kongresvoorstellen.

Amsterdam. X. Woensdagsavonds van 8-10 uur konversatie, De Wittenstraat 10.

Delft. Konversatie Dinsdagsavonds 8-10 u. Nieuwe Langedijk 70.

Enschede. 5 April, Vergadering Geraniumstraat 57.

Gouda. Kursus en konversatie. Zondagsocht. van 10-12 en Woensdagsavonds van 20-22 uur in „Ons Huis", Turfmarkt.

Groningen. Elke Donderdagav. 8 uur bijeenkomst Melksalon Schortinghaus, Vischmarkt.

Den Haag II. Dinsdagavond 8.45 uur konversatie in 't Volksgebouw.

Den Haag IV. Maandags konversatie van 8-10 uur in „De Toekomst", Calandplein 20.

Rotterdam (SAT) 9 Aprilo, 10.30 horo, Kunveno, Botersloot 190. Grava Tagordo!

Rotterdam I. Elke Woensdagav. klubav. in gebouw SDAP, v. Rijnstraat 16.

Rotterdam II. Elke Dinsdagav. klubavond in Jagershuis, Weimansweg 70 (Z.).

Schiedam. 5 en 12 April kursus. 6 April klubavond.

Zaandam. 8 April, 8 uur, propaganda-avond in de Harmonie, Stationstraat.

Mededelingen van het Federatiebestuur.

Sekretaris: Mercatorstr. 133, Amsterdam-W. Libro-Servo: Valentijnkade 2, Postgiro 111278.
Penningmeester en Administratie L.E.: Valentijnkade 2, Amsterdam-O., Postgiro Nr. 144698.

De Meikrant.

De bestellingen zijn opgelopen tot 23000. Dat is nog veel te weinig. Er zijn echter vele afdelingen, die niets van zich lieten horen. Maken die de 100.000 vol? Leest nog eens onze vorige mededeling door.

Bestelt dadelik. Prijs 1 sent per nummer. Betaling volgt later!

Het strooibiljet.

Van het Marx-strooibiljetje werden 68000 afgenomen. We hebben nog een goeie 30.000 (we lieten 100.000 drukken) over. Waar dit biljetje altijd bruikbaar is, kan men dus nu en later nog bestellen voor f 1.— per 1000.

La Gvidilo

is verschenen. Prijs f 0.40. Afdelingen krijgen 20% korting.

De Gazetarservo.

van de Fed. werkt reeds. De eerste mededelingen van onze Persdienst zijn al verzonden. Zij, die ze voor hun krant geregeld willen ontvangen, of men weet, dat enig blad voor onze berichtgeving in aanmerking komt, gelieve ons daarvan mededeling te doen.

Afvaardiging kongres.

Alle afdelingen zorgen er voor op het kongres vertegenwoordigd te zijn. Niemand ontbreke.

Toegangskaarten kongres.

Zie hierover hetgeen we in het vorige nummer mededeelden. Simpatiserende leden of kursisten kunnen we slechts toelaten indien er kaarten overblijven.

Kontributiebetaling.

Met het oog op de stemmensijfers die gebaseerd zijn op het aantal leden waarvoor de kontributie **betaald is,** dienen de afdelingsbesturen toe te zien, dat de **kontributie bij is.**

Tevens verzoekt de penningmeester der Fed. om toezending van ledenlijsten ter kontrole.

UIT DE AFDELINGEN.

Zie ook „Agenda". Berichten, die ook voor niet-esperantisten van belang kunnen zijn, schrijve men in 't hollands.

EKSKURSIE VOOR AMSTERDAMMERS.

op Zondag 2 April. Vertrek per Gooise trem om 8 uur 45 van Diemerbrug, retour f 0.75 (van W.P. 8 uur 30 f 0.90) naar Laren. Fietsers verzamelen om 8 uur a.d. Hartveldsebrug (Weesperzijde bij Diemen) en moeten om 9 uur 40 in Laren a.h. station zijn. Terug in Amsterdam ongeveer 6 uur. Deelname voor alle Fed.-leden en introducees. (Bovenstaande ekskursie is op 19 Maart wegens het slechte weer afgelast.)

AFD. A'DAM II. „Ni volas Lumen".
Sekr. Weidestraat 42.
Onze afdeling hield 14 Maart een huishoudelike vergadering, waar de kongresvoorstellen werden behandeld. Besloten werd 2 afgevaardigden te kiezen, terwijl voor enige werkloze kameraden gratis toegangskaarten zal dit jaar in Mei in eigen kring worden herdacht.

AFD. A'DAM IV.
Sekr. 3e Oosterparkstraat 17.
Onze afdeling vergaderde 7 Maart huishoudelik. Ofschoon de agenda belangrijke punten voor behandeling inhield, was de opkomst bedroevend. Aanwezig 7 leden! Dit moet veranderen, kameraden. Allen die niet door dienst verhinderd zijn, **moeten** aanwezig zijn. Op onze jaarvergadering, welke begin April gehouden zal worden rekenen we op massale opkomst. Als afgevaardigde naar het kongres werden voorzitter en sekretaris gekozen. De kongresvoorstellen werden daarna behandeld.

AFD. A'DAM XV. „Ĉiam Antaŭen."
Sekr. Wognumerstr. 104 (Tuind. Nieuwend).
Door bedanken van kdino Gedink werd als sekertaris onzer afdeling gekozen kdo A. C. Otter.
Onze afdeling maakt in samenwerking met de afdelingen VII en XIV een ekskursie naar het gebouw van de Arbeiderspers (drukkerij Dagblad „Het Volk"), Hekelveld 15, A'dam. Deze ekskursie heeft plaats op Zondag 7 Mei a.s.
Leden dezer drie afdelingen nemen hiervan goede nota. Plaats en uur van samenkomst wordt nader bekend gemaakt.
A. C. Otter, sekr.

AFD. BRUSSEL.
Sekr. Trambediendenhuis, Priemstraat 17.
Na overeenkomst met de kameraden der Frans-talige afdelingen (FEO) en met de gvidantoj van de SAT-rondo, hebben we beslist, dat vanaf 1 April de bijdrage op 4 fr. per maand bepaald is, 't is te zeggen 1,25 fr. voor SAT; 1,25 voor de distrikts-penningmeester; 1,10 fr. voor de kas, 0,40 fr. als deelneming in de huurkosten van de vergaderkamer. Aanklevende leden betalen 1,50 per maand. Alzo zullen de makkers het recht hebben de vergaderingen der SAT-anoj bij te wonen. Men neme er nota van. Op **Zaterdag 8 April te 19.30 uur** heeft de maandelikse vergadering plaats. Op het dagorde: kongres, verslag werkzaamheden van de sekretaris. Op deze vergadering zullen we onze laatste schikkingen nemen voor de distriktsdag in Gent van 's anderdaags.

AFD. ENSCHEDE. Sekr. Penninkstraat 14.
Woensdag de 22ste Maart hield onze afdeling een vergadering. De leden waren op 2 na allen aanwezig. De kongresvoorstellen werden met „voor en tegen" besproken.
De kolekte voor de blinde Esperantisten (voor een nieuw woordenboek), bracht f 2.70 op.
De volgende vergadering zal gehouden worden op Woensdag 5 April bij kdo Ten Bruggekate, Geraniumstraat 57. Presies om 8 uur. Aller opkomst gewenst, en ook op tijd!

AFD. ROTTERDAM IV (NOORD).
Sekr. Ooievaarstraat 9 b.
9 Maart hield onze afdeling vergadering. De opkomst was bedroevend. Slechts 5 leden waren aanwezig. De kongresvoorstellen werden besproken. Daar de kern van onze klub altijd aanwezig is en altijd het werk doet voor het Esperanto, is het niet erg bemoedigend als het grootste gedeelte van de leden, ondanks de oproep wegblijft. Daarom hebben wij wel wat aan leden, die altijd present zijn, maar niet aan die z.g. papieren leden. Want als het zo doorgaat, is de afdeling gedwongen haar klubavonden op te heffen en dat is toch niet het doel geweest bij de oprichting. We hopen hiermede de noodzakelikheid van aller opkomst te hebben doen inzien. En dat men dus altijd Donderdagsavonds van 9-10 uur aanwezig zal zijn.
W. Voormolen, sekr.

AFD. STADSKANAAL.
Sekr. Semskade H 248.
Onze afdeling houdt geregeld elke 14 dagen een bijeenkomst ten huize van kameraad Israëls. Onder leiding van deze kameraad worden vertalingen gemaakt, leesoefeningen gehouden en verder de zaken onze beweging betreffende behandeld. Gezellige doch ook zeer leerzame avonden. Hoewel de opkomst gewoonlijk vrij goed is, kan het veel beter. Zij, die de taal nog niet geheel machtig zijn, moeten komen, om het geleerde vast te houden en uit te breiden, anders is het verloren moeite. Zij, die de taal kennen moeten komen, om deze te onderhouden en de anderen mede voort te helpen. Bovendien kunnen de leden kosteloos gebruik maken van de afdelings-biblioteek. Tans ontvangen de leden ook maandeliks „La Norda Stelo". Onze afdeling ontving 2000 strooibiljetten. Elk lid neme hiervan zijn deel ter verspreiding.
B. Muntendam, sekr.

AFD. WORMERVEER. „Kunigita per Esperanto". Sekr. Wateringkade 14.
Kunveno de 6 Februaro. Ĉe la malfermo la prezidino memorigas al la pasintaj, tre malbone vizititaj kunvenoj. Kdoj zorgu, ke tio afriĝu alia! Tre kapabla kdo eĉ asertis, ke se li dum kelka tempo ne vizitis la konversacivesperojn, li konstatis ke li ne tiel lerte povas paroli esperante ol kiam li fidele vizitas ilin. Ĉi tiu dirajo estu instigo al regula vizitado. La dua sekr. estis komisiata sendi leteron al la distrikta sekr. Laŭ propono de kdo Woud ni ŝanĝos la tradukmanieron. Ŝanĝo estas vivo!
La 13an de marto ni aranĝis festkunvenon okaze de la 12½ jara edziĝjubileo de niaj gemembroj Bruyn. Kdo. Zwart faris paroladeton kaj transdonis nome de la klubo belegan ripozseĝon. La 20-an de marto ni kunvenis ĉe gekdoj Woud. Kdo Woud prokrastis sian paroladon „Kuriozajoj de la ĉielo" ĝis la 16a de aprilo. Venu tiam grandnombre! Kelkaj aferoj, proponitaj de la dua sekr., kiuj rilatis la fed. estas prokrastataj. La ceteran tempon ni plenigis per tradukado. Ankoraŭ nur malmultaj anoncis sin por vizito al la kongreso. Kdoj, elprofitu ĉi unikan okazon, ke la kongresejo estas tiel proksima! Vizitu almenaŭ la Interfratiĝvesperon!
Klaas Stam, dua sekr.

AFD. ZAANDAM. „Zaandamo Antaŭen".
Estrarejo: Zuiddijk 362.
Ni pritraktos la kongresproponojn dum speciala kunveno kiu okazos Dimanĉon la 2an de Aprilo matene, je la deka horo, en la salono de la „Harmonie", Rustenburg. Ĉiuj membroj devas ĉeesti kaj kunporti la lastan L E samtempe ni elektos la kongresdelegiton. Ni intencas partopreni la kongreson grandnombre. Multaj membroj devas ĉeesti la kongreson dum la unua kongrestago. Tiam ni vojaĝos per vaporŝipo kiu forveturos je la naŭa horo de la Dam.
Kiel ni jam informis, la propagandvespero okazos en la granda salono de la „Harmonie", Stationstraat, **la 8an de Aprilo** vespere je la oka. Kdo Krijt parolados. Muzikista kunlaboro. Transdono de la nova grupflago. Deklamo de nia Amsterdama kdo Spoor, ktp. Zorgu ke la salono estu plenplena.
La estraro.